

COVID-19 Haberleri İçerik Analizi Kodlama Kitabı

BÖLÜM	KOLON	DEĞERLER	AÇIKLAMA/ÖRNEK
Formal Özellikler	coderid	Kodlayıcının ID Numarası: CID01 = Ceylan Aksoy CID02 = Onur Akın CID03 = Gubse Çağla Kesin CID04 = Ahmet Kaan Hızarcı CID05 = Mahinur Tanyeri CID06 = Elhan Oğuz	Lütfen kodlayıcının ID numarasını girin Örnek: Kodlamayı Ceylan yapıyorsa coderid kolonuna 01 girecek
	gazeteID	Kodlanan haberin yayınlandığı gazete Basılı 1 = Hürriyet 2 = Sözcü 3 = Sabah 4 = Milliyet 5 = Posta 6 = Türkiye 7 = Yeni Şafak 8 = Akşam 9 = Takvim 10 = Yeni Akit 11 = Cumhuriyet --- Online 12 = Habertürk 13 = T24 14 = GazeteVatan	
	tarikh	YYYY_MM_DD	
	baslik	Haberin başlığını haberden kopyalayın ve yapıştırın.	
	HaberID	GazeteID_tarih_başlıkkıldörtkelimeilkharfler (Yalnızca türkçe karakter kullanın)	Örnek. Sözcü’de 5 Temmuz 2020’de yayınlamış “Komşuda corona kabusu: 19 Şubat’tan beri en kötü gün” için 2_YYYY_MM_DD_KCK1 Not: 19 rakamı için 1; Şubat için S (Ş değil) olarak girildi.
	ilksayfa	Haber ilk sayfada olan bir haber mi? 0 = Başka sayfa 1 = İlk sayfa	<ul style="list-style-type: none"> Yalnızca basılı gazeteler için kodlanır. İlk sayfada başlayıp sonraki sayfada devam eden haberler “ilk sayfa” haber olarak kodlanır.
	sayfano	[Haber ilk sayfa haberi değil ise] Haber hangi sayfada yayınlandı?	Sayfa numarasını rakam olarak girin. Örnek. 13. Sayfada çıkan bir haber için yalnızca 13 yazın (13. Sayfa, sayfa 13 gibi ibareler kullanmayın)
	Kelime_sayisi	Haber kaç kelimedenden oluşuyor?	Rakam olarak yazın
	Haber_tur	Aşağıdaki kategorilerden hangisi haberin türünü en iyi şekilde açıklar: 0 = Rutin Haber/Veri Güncelleme 1 = “Sert” Haber 2 = “Yumuşak” Haber 3 = Yorum/Köşe Yazısı 4 = Mülakat 5 = Özet Bilgilendirme	Rutin Haber: Belirli cycle halinde oluşan haberler. Örneğin, Sağlık bakanının her akşam yaptığı güncelleme, bakanlar kurulu toplantıları, bilim kurulu toplantıları. Başka ülkelerden gelen coronavirüs veri güncellemeleri de bu kategoride kodlanır. “Sert” Haber: Güncel konularla ilgili, gündeme dair ciddi işlenen konular.

			<p>Örneğin, aşı çalışmalarının sonuçları ile ilgili yeni bir gelişme ile ilgili haberler.</p> <p>“Yumuşak” Haber: Beslenme, moda, magazin. Örneğin: Korona günlerinde sağlıklı beslenme tüyoları.</p> <p>Köşe Yazısı: Fikir belirtmek üzere yazarı belirtilen veya anonim yazılar.</p> <p>Mülakat: Bir veya daha fazla kişi ile yapılmış röportajlar. Haberlerin birçoğunda haber akışının içinde konuyla ilgili kaynaklara soru sorulmuş olabilir (örneğin: halka gidip niye maske takmıyorsunuz diye sorulmuş olabilir ve birkaç örnek sunulmuş olabilir). Bunlar mülakat olarak kodlanmamalıdır. Mülakatlar format olarak soru-cevap şeklinde bir veya birkaç kişi ve haberci arasında etkileşim sonucu, genelde verbatim olarak soru-cevap olarak sunulan yazılardır.</p> <p>Özet Bilgilendirme: Korona hakkında edinilmiş bilgilerin veya tarihsel gelişmenin özetlendiği makaleler. Örneğin: Korona virüsü nasıl bulaşır?</p>
Başlık Özellikleri	baslik_ton	<p>Genel olarak başlığın tonu:</p> <p>1 = Oldukça negatif</p> <p>2 = Biraz negatif</p> <p>3 = Ne negatif ne pozitif</p> <p>4 = Biraz pozitif</p> <p>5 = Oldukça pozitif</p>	<p>COVID-19 hakkında gelişmelerin olumlu veya olumsuz olduğuna dair ifadeler var mı?</p> <p>Yalnızca öznel ifadeler negatif veya pozitif olarak kodlanabilir. Nesnel ifadeler (örn. 15 ölü, 1200 yeni vaka) negatif veya pozitif değildir.</p>
	Baslik_korkuumut	<p>Başlık içeriğinde korona virüs riski hakkında korkutan veya korona virüs riski hakkında rahatlatan, umut veren bir ifade ne kadar var.</p> <p>1 = Oldukça korkutucu</p> <p>2 = Korkutucu</p> <p>3 = Ne korkutucu ne umut verici</p> <p>4 = Umud verici</p> <p>5 = Oldukça umut verici</p>	<p>Örnek. “Gencim dedi, bana bir şey olmaz dedi, pişman oldu” “Korona virüs aşısı antikor yarattı” “</p> <p>Bu tür başlıklar daha çok durumun hafife alınmaması gerektiğini, durumun kötüye gittiğini belirten başlıklar olacaktır. Kişileri tedbirsizlikten caydırmaya yönelik başlıklar.</p>
Haber Metni İçeriği Haber metninde listelenen konular var mı?	SalginDurum_TR	<p>Salgının Türkiye’deki genel güncel durumu</p> <p>0 = Yok</p> <p>1 = Var</p>	<p>Bu iki kategori için genel/güncel trendlerden bahsediliyor olması aranmaktadır. COVID yayılması ile ilgili spesifik olaylar burada kodlanmamalıdır.</p> <p>Gelecek ile ilgili beklentiler bu kolonda kodlanmaz</p>
	SalginDurum_DNY	<p>Salgının dünyadaki (Türkiye dışındaki veya genel) genel güncel durumu</p> <p>0 = Yok</p> <p>1 = Var</p>	
	SalginDurum_TR_Positif	<p>[SalginDurum_TR = 1 ise] Güncel durumun iyiye gittiğine dair bir ifade var mı?</p> <p>0 = Yok</p> <p>1 = Var</p>	<p>Gelecek ile ilgili beklentiler bu kolonda kodlanmaz.</p>
	SalginDurum_TR_Negatif	<p>[SalginDurum_TR = 1 ise] Güncel durumun kötüye gittiğine dair bir ifade var mı?</p> <p>0 = Yok</p> <p>1 = Var</p>	<p>Gelecek ile ilgili beklentiler bu kolonda kodlanmaz.</p>
	SalginDurum_DNY_Positif	<p>[SalginDurum_DNY = 1 ise] Güncel durumun iyiye gittiğine dair bir ifade var mı?</p>	<p>Gelecek ile ilgili beklentiler bu kolonda kodlanmaz.</p>

	0 = Yok 1 = Var	
SalgınDurum_DNY_Negatif	[SalgınDurum_DNY = 1 ise] Güncel durumun kötüye gittiğine dair bir ifade var mı? 0 = Yok 1 = Var	Gelecek ile ilgili beklentiler bu kolonda kodlanmaz.
TR_DNY_Karsilastirma	Salgının X ülkesi veya ülkeleri ile karşılaştırıldığında Türkiye’de daha iyi yönetildiği, Türkiye’nin durumunun daha iyi olduğuna dair bir ifade 0 = Yok 1 = Var	
SalgınOlay_DNY	Türkiye dışındaki bir ülkede salgının yayılmasında etkili olan veya olabilecek spesifik bir olaydan bahsediliyor mu? 0 = Yok 1 = Var	Örn. Michigan’daki bir barbekü partisi sonrasında COVID vakalarındaki artış.
SalgınOlay_TR	Türkiye’de salgının yayılmasında etkili olan veya olabilecek spesifik bir olaydan bahsediliyor mu? 0 = Yok 1 = Var	Örn. Malatya’daki düğün töreni sonrasında 19 kişide COVID tespit edildi...
SalgınBeklenti_TR	Salgının Türkiye’de nasıl ilerleyeceği ile ilgili <u>gelecek</u> beklentileri 0 = Yok 1 = Var, olumlu beklenti sunuluyor 2 = Var, olumsuz beklenti sunuluyor	Örnek Olumlu. Tedavi/aşı bulunması, virüsün etkisinin azalması. Örnek Olumsuz. Yeni dalganın olması, aşı bulunamaması.
SalgınBeklenti_DNY	Salgının Dünya’da nasıl ilerleyeceği ile ilgili <u>gelecek</u> beklentileri 0 = Yok 1 = Var, olumlu beklenti sunuluyor 2 = Var, olumsuz beklenti sunuluyor	Örnek Olumlu. Tedavi/aşı bulunması, virüsün etkisinin azalması. Örnek Olumsuz. Yeni dalganın olması, aşı bulunamaması, virüsün grip ile birleşmesi
Koronaya_Onlem	Bireysel korunma yöntemleri ile ilgili bilgi 0 = Yok 1 = Var	Örnek. Mesafe, maske, hijyen
Salgında_saglikkoruma	Genel sağlık koruyucu yöntemler: sağlıklı beslen, iyi uyku, stres uzak, sigara bırakma vb. 0 = Yok 1 = Var	
Salgında_Beslenme	Doğal besin takviyeleri, bitkisel ilaçlar, enerji tedavileri, akupunktur, koruyucu besinler veya besin takviyeleri (C vitamini, kelle paça çorbası) 0 = Yok 1 = Var	
Salgın_Tedbir	Bulaşmanın azaltılması için kurumlar tarafından alınması gereken veya alınan tedbirler 0 = Yok 1 = Var	Örnek. Okulların ortamlarının nasıl olması lazım, ne tedbirler alınıyor, toplu taşımaların nasıl düzenlenmesi lazım, düzenleniyor.
Belirti	Hastalığın belirtilerinin ne olduğu 0 = Yok 1 = Var	
Komplikasyonlar	Hastalığın yarattığı sağlık sorunları 0 = Yok 1 = Var	Örnek. Kardiyak riskler, kronik hastalıklar ile etkileşim

Olduruculuk	Hastalığın nasıl ölüme neden olduğu 0 = Yok 1 = Var	
Salginyanetki	Salgının bireylerin yaşamlarına yan etkileri 0 = Yok 1 = Var	Örnek. Psikolojik sağlık, stres, depresyon, çaresizlik üzerine
Salgin_Tedavi	Tedavi/ilacı/aşı deneylerinde ilerleme/bulgu 0 = Yok 1 = Var; Olumlu Gelişme 2 = Var; Olumsuz Gelişme	Örnek Olumlu. Aşı deneylerindeki başarılar. Işın tedavisi başarısı. Örnek Olumsuz. Aşının etkisiz olması
İlac_SatinAlma_DNY	Aşı/ilacı doz satın alınması ile ilgili anlaşmalar – Türkiye dışındaki ülkeler 0 = Yok 1 = Var	Örnek. Brezilya'nın Astra Zeneka ile anlaşması
İlac_Lisans_DNY	Aşı/ilacı üretim lisansları ile ilgili anlaşma – Türkiye dışındaki ülkeler 0 = Yok 1 = Var	Örnek. Hindistan'da ilaç üreticilerinin remdesivir jenerik üretimi başlaması için Gilead Sciences'tan lisans alması
İlac_Satinalma_TR	Aşı/ilacı doz satın alınması ile ilgili anlaşmalar – Türkiye'nin dahil olduğu 0 = Yok 1 = Var	
İlac_Lisans_TR	Aşı/ilacı üretim lisansları ile ilgili anlaşma – Türkiye'nin dahil olduğu 0 = Yok 1 = Var	Örnek. Türkiye'de Avigan'ın (favipiravir) jeneriğinin üretimi
SuruBagisiklik	Sürü bağışıklığı ile ilgili savlar 0 = Yok 1 = Var	
HastaliktanOlen	Hastalıktan ölen kişi hikayesi 0 = Yok 1 = Var	
Hasta_Hikaye	Hastalık için tedavi <u>görmekte olan kişi</u> hikayesi 0 = Yok 1 = Var	Örnek. "Corona virüsünde bir ilk! Cinsel organında pıhtı oluştu... Ereksiyonu saatlerce geçmedi" Bir veya birkaç kişinin hastalık ile ilgili yaşadıkları, yaptıkları, tecrübeleri ile ilgili hikayenin sunulduğu haberler. Yalnızca isim bahsetmesi yeterli değil. "Hikayesi" olmalı. Tedavisi tamamlanmış kişiler ile ilgili haberler bu kategoriye dahil değildir.
İyileşen_Hikaye	Hastalığı yenen kişinin hikayesi 0 = Yok 1 = Var	Geçmişte hastalığı geçirmiş ve artık iyileşmiş kişiler ile ilgili. Korona virüsü negatif çıkmasına rağmen halen kronik sorunlar yaşayan kişiler de burada kodlanır (örn. "3 ay önce tedavisi tamamlandı, korona negatif ama hafıza sorunların halen devam ediyor").
Vatandas_Mulakat	Vatandaşların salgın sırasında yaşamları ile ilgili vatandaş mülakatları 0 = Yok 1 = Var	
SosyalMedya_Derleme	Sosyal medyadan yapılan haber derlemeleri 0 = Yok	Örnek. Twitter Trendleri, viral paylaşımların haberleştirilmesi vb.

		1 = Var	
Salgin_Ekon	Ekonomiye etkisi 0 = Yok 1 = Var, olumlu etkilerden bahsediyor 2 = Var, olumsuz etkilerden bahsediyor 3 = Var, ne olumlu ne olumsuz		
Salgin_Egitim	Eđitime etkisi 0 = Yok 1 = Var, olumlu etkilerden bahsediyor 2 = Var, olumsuz etkilerden bahsediyor 3 = Var, ne olumlu ne olumsuz		Örnek. Okullar, sınavlar
Salgin_Dayanisma	Toplumsal dayanışmaya 0 = Yok 1 = Var, olumlu etkilerden bahsediyor 2 = Var, olumsuz etkilerden bahsediyor 3 = Var, ne olumlu ne olumsuz		Örnek Olumlu. Yardımseverlik, askıda fatura Örnek Olumsuz. Ayrımcılık, nefret, Çin
Salgin_Tedbirsizler	Bireylerin tedbirlere uymaması 0 = Yok 1 = Var		
Korona_modelleme	Salgının nasıl gelişeceği üzerine yapılan matematiksel, computational modellemeler 0 = Yok 1 = Var, olumlu projeksiyon 2 = Var, olumsuz projeksiyon		
Korona_Arastirma	Korona virüsü ile ilgili bilimsel araştırma sonuçları (modelleme hariç) 0 = Yok 1 = Var		Aşı, ilaç etkinliği, virüsün kaynağı, nasıl yayıldığı, ne zaman başladığı, hangi şekilde korunmanın etkin olduğu gibi konularda yayınlanmış araştırmaları özetliyor mu?
Korona_İstatistik	Korona virüsü veya salgın ile ilgili istatistik (modelleme hariç) 0 = Yok 1 = Var		
Saglik_politika	Türkiye'nin korona virüsü ile mücadeledeki ulusal sağlık politikaları ile ilgili ifade, görüş, tartışma, eleştirisi. 0 = Yok 1 = Var		Örnek. Verilerin paylaşımının ve transparanlığın nasıl olması gerektiği veya olduğu, normalleşmenin ne zaman olması/olmaması, normalleşmenin etkinliği veya etkin olmaması; koronadan korunma ile başka politik öncelikler (ekonomi, eğitim) arasındaki dengeler, sağlık altyapısının yeterliliği, alınabilecek tedbirler ile ilgili ifadeler, görüşler, tartışmalar. Not. Politikaların yerel uygulamaları ile ilgili güncel bilgiler dahil değildir. Fakat, yerel uygulamalar ile ilgili haberde genel ulusal politikanın yeterliliği veya yetersizliği ile ilgili ifadeler vs. var ise dahildir.
Saglik_politika_valence	[Sağlık_politika = 1 ise] Türkiye devleti (hükümet, yönetici, cumhurbaşkanı) korona virüsü ile ilgili sağlık politika ve yaklaşımı ile ilgili ifade 1 = Oldukça negatif 2 = Biraz negatif 3 = Ne negatif ne pozitif 4 = Biraz pozitif 5 = Oldukça pozitif		

	Salgin_iddia	Korona virüsü veya salgın ile ilgili bilimsel olarak test edildiği haberde belirtilmeyen bir iddia 0 = Yok 1 = Var	Örnek. Virüsün yarasalardan geçmiş olabileceği iddia ediliyor.
	Salgin_kompo	Korona virüsü veya salgın ile ilgili komplo teorilerinden bahis 0 = Yok 1 = Var	Örnek. Uluslararası savaş, virüs laboratuvar ürünü, Bill Gates herkesi aşlamak istiyor. Haberin bu teoriyi destekliyor olması gerekmiyor. Bahsetmesi yeterli.
	Salgin_Misinfo	Korona virüsü ile ilgili yanlış bilgiler ile ilgili 0 = Yok 1 = Var	Ne tür yanlış bilgiler var, ne tür kaynaklardan gelen bilgilere güvenilmeli, paylaşmadan önce ne yapılmalı gibi konular ile ilgili
Haberde Gösterilen Kaynaklar Lütfen bahsedilen her kişiyi kodlamayın. Yalnızca alıntı yapılan veya söylediği aktarılan kaynakları kodlayın.	Kynk_DevletUlusal	Devlet/Hükümet Temsilcisi (Ulusal) 0 = Yok 1 = Var, yorumsuz şekilde kaynağın söylediği aktarılıyor 2 = Var, kaynak eleştiriliyor	Türkiye'deki Bürokratlar, bakanlar, cumhurbaşkanı Türkiye Sağlık Bakanı Fahrettin Koca hariç salgın bilim kurulu üyeleri devlet/hükümet temsilcisi değildir. Sağlık Bakanı burada kodlanmalıdır. Bilim kurulu üyeleri aşağıda [BilimKurul] olarak kodlanmalıdır.
	Kynk_DevletYerel	İl/ilçe yetkilileri (salgın kurallarını yöneten yerel unsurlar) 0 = Yok 1 = Var, yorumsuz şekilde kaynağın söylediği aktarılıyor 2 = Var, kaynak eleştiriliyor	Türkiye'deki Belediye başkanları, kaymakamlar, muhtarlar, valiler, emniyet müdürleri
	Kynk_BilimKurul	Salgın Bilim Kurulu veya üyesi 0 = Yok 1 = Var, yorumsuz şekilde kaynağın söylediği aktarılıyor 2 = Var, kaynak eleştiriliyor	Sağlık Bakanı Fahrettin Koca dışındaki üyeler. Türkiye'deki salgın bilim kurulu.
	Kynk_TıpDoktoru	Tıp Doktoru 0 = Yok 1 = Var, yorumsuz şekilde kaynağın söylediği aktarılıyor 2 = Var, kaynak eleştiriliyor	Medikal doktor olarak sağlık kurumlarında çalışan kişiler. Üniversitelerde çalışan MD'ler de bu kategoride kodlanır. Psikiyatristler hariç. Bilim kurulu üyesi ise yukarıda kodlanmış olması lazım. Burada tekrar medical doctor olarak kodlanmaması gerekiyor. Ülke/milliyet gözetmeksizin kodlayın
	Kynk_SagCalisani	Doktor dışındaki sağlık çalışanları 0 = Yok 1 = Var, yorumsuz şekilde kaynağın söylediği aktarılıyor 2 = Var, kaynak eleştiriliyor	Sağlık kurumlarında hasta hizmeti ile ilgili çalışan ama doktor olmayan bireyler. Hemşireler, hasta bakıcılar. Psikologlar hariç. Ülke/milliyet gözetmeksizin kodlayın
	Kynk_SaglikOrg	Sağlık mesleği odaları/organizasyonlar 0 = Yok 1 = Var, yorumsuz şekilde kaynağın söylediği aktarılıyor 2 = Var, kaynak eleştiriliyor	Örnek. Türk Tabipleri Birliği, İstanbul Tabip Odası, Sınır Tanımayan Doktorlar Ülke/milliyet gözetmeksizin kodlayın

			DSO hariç
Kynk_Akademisyen	Akademisyen 0 = Yok 1 = Var, yorumsuz şekilde kaynağın söylediği aktarılıyor 2 = Var, kaynak eleştiriliyor	Medikal doktor olmayan, üniversitelerde farklı fakültelerde çalışan kişiler. Bilim kurulu üyesi hariç Doktorası psikoloji alanında olanlar hariç. Doktorası psikoloji olan kişiler Kynk_MentalHealth'te kodlanacaktır.	
Kynk_MentalHealth	Psikolog/Psikiyatrist 0 = Yok 1 = Var, yorumsuz şekilde kaynağın söylediği aktarılıyor 2 = Var, kaynak eleştiriliyor	Psikoloji doktoru akademisyen, uzman psikolog, psikiyatristler.	
Kynk_DSO	Dünya Sağlık Örgütü 0 = Yok 1 = Var, yorumsuz şekilde kaynağın söylediği aktarılıyor 2 = Var, kaynak eleştiriliyor		
Kynk_YabancıSiyasi	Başka ülkelerin devlet/hükümet temsilcileri 0 = Yok 1 = Var, yorumsuz şekilde kaynağın söylediği aktarılıyor 2 = Var, kaynak eleştiriliyor		
Kynk_YabancıMedya	Başka ülkelerden medya kuruluşları 0 = Yok 1 = Var, yorumsuz şekilde kaynağın söylediği aktarılıyor 2 = Var, kaynak eleştiriliyor		
Kynk_Yayın	Akademik yayın 0 = Yok 1 = Var, yorumsuz şekilde kaynağın söylediği aktarılıyor 2 = Var, kaynak eleştiriliyor	Makale, pre-print, kitap	
Haber_Odak	Aşağıdaki toplumsal gruplarından biri haberin odağı olarak öne çıkıyor mu? 1 = Kronik hastalığı olanlar/yaşlılar 2 = Askerler 3 = Öğrenciler 4 = İşsiz kalan vatandaşlar 5 = Sağlık çalışanları 6 = Siyasetçiler 7 = Hiçbiri/Diğer		
Haber_Foto	Haber içinde bir resim-görsel var mı? 0 = Yok 1 = Var		
Foto_Virüs	[Haber_Foto Var ise] Haber içinde virüs görseli var mı? 0 = Yok 1 = Var		
Foto_YogunBakim	[Haber_Foto Var ise] Haber içinde yoğun bakım/solumun cihazında tedavi gören insan görseli var mı? 0 = Yok 1 = Var		

	Foto_testyaptiran	[Haber_Foto Var ise] Haber içinde test yaptırılan insanlar görseli var mı? 0 = Yok 1 = Var	
	Foto_cenaze	[Haber_Foto Var ise] Haber içinde cenaze, tabut görseli var mı? 0 = Yok 1 = Var	
	Foto_maskeli	[Haber_Foto Var ise] Haber içinde maske takan kişi(ler) görseli var mı? 0 = Yok 1 = Var	
	Foto_testtubu	[Haber_Foto Var ise] Haber içinde test tübü görseli var mı? 0 = Yok 1 = Var	
	Foto_asi	[Haber_Foto Var ise] Haber içinde aşı/ilaç görseli var mı? 0 = Yok 1 = Var	